

Vector Dinamic

DYNAMIC ARRAY

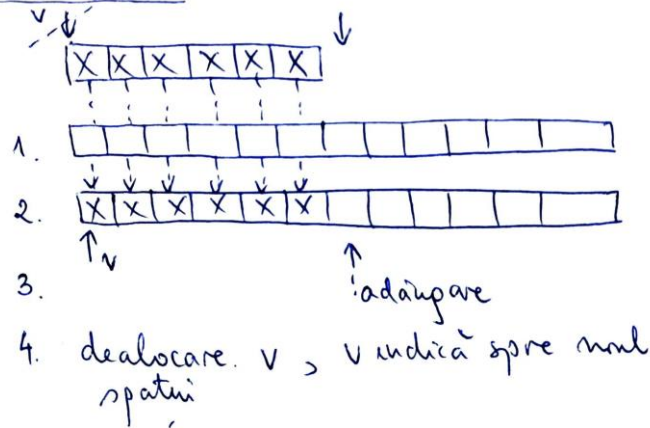
Observații

1. Un tablou este static: nu pot fi inserate sau șterse celule.
2. Vector - tablou unidimensional
3. Reprezentarea vectorilor este **secvențială**, adică elementele sunt memorate în locații succesive de memorie
  - Detaliu de implementare: spațiul de memorare poate fi alocat *static* sau *dinamic* (în timpul execuției programului).
  - Accesul la elemente este **direct** (prin intermediul indicilor) $\Rightarrow$ complexitate-timp $\theta(1)$.
4. Există așa numitele **tablouri dinamice** - **vectori dinamici** ("*dynamic arrays*"), care sunt tablouri unidimensionale cu caracter dinamic, a căror lungime se modifică în timp și în care se pot insera, respectiv șterge elemente.
  - spațiul de memorare alocat tabloului crește automat în momentul în care nu mai există spațiu suficient pentru inserarea unui nou element $\Rightarrow$ alocare dinamică
6. Alegerea unei reprezentări bazate pe **alocarea dinamică** a memoriei prezintă avantajul amânării cunoașterii mărimii efective a vectorului până la momentul execuției. Un tablou alocat **static** impune specificarea mărimii tabloului ca o constantă.

Caracteristici

1. Vectorul dinamic - reprezentare:
  - a. capacitatea sa (cp) – numărul de locații alocat vectorului;
  - b. dimensiunea sa (n) – lungimea efectivă a vectorului;
  - c. elementele vectorului ($v = e_1, e_2, \dots, e_n$).
    - în C/C++, v este adresa la care se memorează primul element al vectorului
2. Dacă la adăugarea unui element în vector se depășește capacitatea vectorului, atunci se **mărește** capacitatea acestuia (de obicei se dublează, pentru generalitate se poate considera un anumit raport de creștere a capacității față de dimensiunea vectorului).
  - Ca detaliu de implementare, în cazul în care spațiul de memorie necesar stocării elementelor vectorului se alocă dinamic, atunci se va face o **realocare** a acestui spațiu (la noua capacitate), se copiază elementele din vechiul spațiu în noul spațiu, se adaugă/inserează elementul, după care se dealocă vechiul spațiu.

Redimensionare

- Cu toate că această operație de redimensionare/reallocare este costisitoare ($\theta(n)$), operația de adăugare a unui element la sfârșitul vectorului are, totuși, *complexitatea-timp amortizată* $\theta(1)$

3. Implementări în bibliotecile existente în diferite limbaje

- Java – clasa **Vector**
  - implementată încât să funcționeze cu acces concurrent
  - dacă nu se dorește acces concurrent $\Rightarrow$ **ArrayList** (lista reprezentată secvențial pe tablou)
- STL din C++ - clasa **Vector**
  - Considerat un container de tip *secvență* (acces poziție)
  - implementat ca un *vector dinamic*

4. **VectorDinamic** - reprezentare secvențială a containerului **Lista**.

5. **VectorDinamic** se consideră potrivit pentru:

- Accesare element de pe o anumită poziție $\theta(1)$ (complexitate-timp).
- Iterare elemente în orice ordine – timp liniar $\theta(n)$
- Adăugare element la sfârșit – complexitate-timp **amortizată** $\theta(1)$
- Ștergere element de la sfârșit - timp constant $\theta(1)$

În continuare, pentru un număr natural n folosim notația $[n] = \{1, 2, \dots, n\}$. De asemenea, vom considera următoarele:

- adăugarea și ștergerea elementelor se poate face la atât la sfârșitul vectorului, cât și pe orice poziție în vector.
- la redimensionarea capacității vectorului, pp. că aceasta se dublează.

Deși este unanim acceptat faptul că reprezentarea tablourilor unidimensionale este *secvențială*, se poate abstractiza tipul de dată **VectorDinamic**.

TAD VectorDinamic

domeniu

$\mathbf{V} = \{ \mathbf{v} \mid v = (cp, n, e_1 e_2 \dots e_n), cp, n \in \mathbf{N}, n \leq cp, e_i \text{ sunt de tip } \mathbf{TElement} \}$

operații (interfața)

creează(v, cp)

{ constructor - se creează un vector cu lungime 0, având capacitatea cp }

pre: $cp \in \mathbf{Natural}$

post: $v \in \mathbf{V}, v.n=0, v.cp=cp$

@ aruncă excepție dacă cp e negativ

dim(v)

pre: $v \in \mathbf{V}$

post: dim = lungimea vectorului v (numărul de elemente) $\in \mathbf{Natural}$

element(v, i, e)

pre: $v \in \mathbf{V}, i \in \mathbf{Natural}, i \in [v.n]$

post: $e \in \mathbf{TElement}, e = v.e_i$ (elementul de pe poziția i din vectorul v)

@ aruncă excepție dacă i e în afara intervalului $[v.n]$

modifică(v, i, e)

pre: $v \in \mathbf{V}, i \in \mathbf{Natural}, i \in [v.n], e \in \mathbf{TElement}$

post: $v' \in \mathbf{V}, v'.e_i = e$ (al i -lea element din v' devine e)

@ aruncă excepție dacă i e în afara intervalului $[v.n]$

adaugaSfarsit(v, e)

{ se adaugă la sfârșitul vectorului elementul e ; dacă $v.n=v.cp$ atunci crește capacitatea }

pre: $v \in \mathbf{V}, e \in \mathbf{TElement}$

post: $v' \in \mathbf{V}, v'.n = v.n + 1$

$(v.cp = v.n) \Rightarrow (v'.cp = v.cp * 2, v'.e[v'.n] = e)$

adaugaPozitie(v, i, e)

{ se adaugă pe poziția i elementul e ; dacă $v.n=v.cp$ atunci crește capacitatea }

pre: $v \in \mathbf{V}, i \in \mathbf{Natural}, i \in [v.n] + 1, e \in \mathbf{TElement}$

post: $v' \in \mathbf{V}, v'.n = v.n + 1$

$(v.cp = v.n) \Rightarrow (v'.cp = v.cp * 2, v'.e[j] = v.e[j-1] \forall j = v'.n, v'.n-1, \dots, i+1, v'.e[i] = e)$

@ aruncă excepție dacă i e în afara intervalului $[v.n]$

stergeSfarsit(v, e)

{ se șterge elementul de la sfârșitul vectorului }

pre: $v \in \mathbf{V}, v.n > 0$

post: $e \in \mathbf{TElement}, e = v.e[v.n], v' \in \mathbf{V}, v'.n = v.n - 1$

ștergePozitie(v, i, e)

{se șterge pe poziția i a vectorului }

pre: $v \in \mathbf{V}$, $v.n > 0$, $i \in \mathbf{Natural}$, $i \in [v.n]$

post: $e \in \mathbf{TElement}$, $e = v.e[i]$, $v' \in \mathbf{V}$, $v'.n = v.n - 1$, $v'.e[j] = v.e[j + 1] \forall j = i, i + 1, \dots, v'.n$
@ aruncă excepție dacă i e în afara intervalului $[v.n]$

iterator(v, i)

{se creează un iterator pe vectorul v }

pre: $v \in \mathbf{V}$

post: $i \in \mathbf{I}$, i este iterator pe vectorul v

distruge(v)

{destructor}

pre: $v \in \mathbf{V}$

post: vectorul v a fost 'distrus' (spațiul de memorie alocat a fost eliberat)

....alte operații....

Elementele unui vector dinamic pot fi tipărite în două moduri:

1. Prin iterator, ca orice container.
2. Folosind accesul la elemente prin indici, datorită reprezentării secvențiale.

Ca urmare, tipărirea se poate face

1. **subalgoritmul** *tipărire*(v) **este** {complexitate-timp $\theta(n)$ }
{**pre:** v este un vector dinamic}
{**post:** se tipăresc elementele vectorului}
    iterator(v, i) {vectorul își construiește iteratorul}
    CâtTimp **valid**(i) **execută** {cât timp iteratorul e valid}
        element(i, e) {se obține elementul curent din iterație}
        @ tipărește e {se tipărește elementul curent}
        următor(i) {se deplasează iteratorul}
    SfCâtTimp
    sfTipărire
2. **subalgoritmul** *tipărire*(v) **este** {complexitate-timp $\theta(n)$ }
{**pre:** v este un vector dinamic}
{**post:** se tipăresc elementele vectorului}
    pentru $i \leftarrow 1, \dim(v)$ **execută**
        element(v, i, e) {se obține elementul de poziția}
        @ tipărește e {se tipărește elementul curent}
    sfPentru
    sfTipărire

Operația adaugăSfârșit

Reprezentare

VectorDinamic

cp: Integ {capacitatea maximă de memorare}

n: Integ {dimensiunea efectivă a vectorului – număr elemente memorate}

e: TElement[1..cp] {elementele memorate}

subalgoritm adaugăSfârșit (v, e) este $\{O(n)\}$

```
dacă v.n = v.cp atunci
    { vectorul e plin }
    @ redimensionare (realocare, copiere, ...)
sf.dacă
    { dacă e caml, vectorul s-a redimensionat }
    v.e[v.n+1] ← e
    v.n ← v.n+1
```

Complexitate amortizată

- timp de execuție mediu pentru o secvență de operații pentru care se consideră evaluarea în cel mai defavorabil caz
- diferă de evaluarea pentru cazul mediu, nu sunt folosite probabilități și se evaluează secvențe de operații, pentru care se face media

De ex. analiza amortizată pentru operația **adaugăSfârșit**

- dacă tabloul e plin, se dublează spațiul (realocare, copiere, eliberarea vechiului spațiu)
- dacă se consideră n operații de adăugare la sfârșit, n fiind dimensiunea tabloului $\Rightarrow$ redimensionarea se va face cel mult o dată $\Rightarrow$

$$\begin{array}{l} n \text{ operații } \underline{\text{adaugăSfârșit}} \\ \frac{\theta(1) + \theta(1) + \dots + \theta(1) + \theta(n)}{n-1 \text{ ori}} \\ \hline n \end{array} = \frac{\theta(n)}{n} = \theta(1)$$

IteratorVectorDinamic

v: VectorDinamic {ca implementare, va fi o referință către container}

curent: Integ {poziția unui element din vector}

subalgoritm creează(i, v) este $\{ \theta(1) \}$

{ se creează iteratorul i pe vectorul dinamic v }

$i.v \leftarrow v$

$i.curent \leftarrow 1$

sfCreează

funcția $valid(i)$ **este** $\{ \theta(1) \}$

{ verifică dacă iteratorul este valid }

$valid \leftarrow (i.curent \leq i.v.n)$

sfValid

subalgoritm $element(i, e)$ **este** $\{ \theta(1) \}$

{ e este elementul curent referit de iterator }

$e \leftarrow i.v[i.curent]$

sfElement

subalgoritm $urmator(i)$ **este** $\{ \theta(1) \}$

{ se deplasează referința curent în container }

$i.curent \leftarrow i.curent + 1$

sfUrmator

Observații

1. Complexitatea operațiilor unui TAD poate fi determinată după ce s-au luat decizii legate de reprezentarea și modul de implementare a TAD-ului. Considerând reprezentarea secvențială a unui vector dinamic, operațiile de bază din interfața **TAD VectorDinamic** au complexitățile:

- ***dim*** complexitate-timp $\theta(1)$
- ***element*** complexitate-timp $\theta(1)$
- ***modifică*** complexitate-timp $\theta(1)$
- ***adaugaSfarsit*** complexitate-timp amortizată $\theta(1)$
- ***adaugaPozitie*** complexitate-timp $O(n)$
- ***stergeSfarsit*** complexitate-timp $\theta(1)$
!!! dacă se folosește redimensionare, atunci complexitatea-timp amortizată e $\theta(1)$
- ***stergePozitie*** complexitate-timp $O(n)$
- ***iterator*** complexitate-timp $\theta(1)$

2. Deoarece se permite modificarea capacității vectorului, se impune pentru implementare folosirea **alocării dinamice a memoriei**.
3. După cum menționam anterior, este posibil ca la redimensionarea capacității vectorului să se folosească un raport de creștere RC (a capacității față de numărul de elemente din vector) - în specificația anterioară am folosit $RC = 2$.
4. Pentru o gestionare mai eficientă a spațiului de memorie alocat vectorului, pentru a evita situații în care numărul de elemente efectiv memorate în vector este mult mai mic decât capacitatea de memorare a

acestui, se poate folosi un raport maxim RM , care asigură faptul că nu se ajunge la o creștere a capacității prea mare față de numărul de elemente. Ceea ce înseamnă că la operația de ștergere, în cazul în care $\frac{v.cp}{v.n} > RM$, atunci se va micșora capacitatea vectorului (ceea ce va implica realocare/copiere elemente...)

5. Spre deosebire de operația *adaugaSfarsit*, a cărei complexitate-timp defavorabilă este $\theta(n)$, dar totuși complexitatea-timp amortizată este $\theta(1)$, operația *adaugaPozitie* are complexitatea-timp amortizată $O(n)$ (ca și cea defavorabilă).
6. În interfața TAD VectorDinamic pot fi adăugate și alte operații, spre exemplu: verificarea dacă vectorul este sau nu vid (fără elemente), căutarea unui element în vector și returnarea poziției pe care apare, transformarea în string (*toString*), transformarea în vector (*toArray*) etc.

Reprezentare secvențială – caracteristici

- inserări, ștergeri $O(n)$
- gestionare inefficientă a spațiului de memorare
- accesul la elemente este **direct** $\theta(1)$
- adăugare la sfârșit $\theta(1)$ amortizat
- ștergere la sfârșit $\theta(1)$ (amortizat, dacă se face redimensionare)